

Budizam

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 15 | Nivo: Filozofski fakultet

Najviša i najcenjenija mesta u sistemu ortodoksnih religijskih doktrina drevne Indije, zauzimale su kaste bramana, kod kojih su sve religijsko - filozofske teorije bile vezane za traženje spasa, stapanja sa Bramom, preodređenje samo za njih bramane, što vremenom dovodi do pojave opozicionih grana unutar nekadašnje kulturno jedinstvene Indije. Budizam je reakcija neobramanskih slojeva staroindijskog stanovništva na bramanizam. Kao alternativna doktrina sa osnovnim težnjama da se suprostavi ezoteričnoj mudrosti bramana. Budizam postaje najrazređeniji i najuticajniji sistem takve vrste. Budizam je religija, rodjena u Indiji, ali danas pokriva veoma mali deo Indije, svega nekih pola miliona vernika. Međutim, budizam je veoma razvijena religija izvan Indije: u Indokini, na Tibetu, u Mongoliji, Kini, Japanu. Put budizma počinje polovinom 6. veka p.n.e. na granici između severoistočne Indije i južnog Nepala, kada se poglavaru ratničkog plemena Šakja, kralju Šudhodani, i njegovoj ženi, kraljici Maji, rodio sin Sidharta. Sve što se zna o životu Sidharte je iz legendi nastalih mnogo posle njegove smrti koje kažu da je dečaka odmah po rođenju posetio čuveni indijski mudrac Asita i prorekao mu da će biti ili veliki vladar ili veliki duhovni vođa. Odlučan da od svog sina napravi velikog vladara, kralj Šudhodana je Sidharta „zatvorio“ u palatu i okružio ga izobiljem, čvrsto rešen da se dečak nikad ne suoči s bedom ili patnjom. Sidharta se oženio lepoticom Jasodarom i dobio sina Rahulu. Jednog dana Sidharta je krenuo ka četiri rajska vrta u neposrednoj blizini palate koje je za njega napravio otac. Na putu ka prvom vrtu ugledao je slabašnog čoveka, tela obogaljenog od starosti potom, u drugom vrtu, čoveka na ivici smrti usled bolesti, a u blizini trećeg vrtu pogrebnu povorku. To suočavanje s ljudskom patnjom ga je opredelilo da traži put kojim bi ljudi bili oslobođeni od stradanja. Na putu ka četvrtom vrtu sreо je putujućeg monaha koji je prosio milostinju. Monah je, izgleda, imao neki unutrašnji mir i spokojstvo koje Sidharta do tad nikada nije video. Uveren da njegov dalji put treba da bude posvećen veri i duhovnom životu, Sidharta napušta svoju porodicu i palatu, uzima ime Gautama i započinje život putujućeg monaha. Šest godina je zajedno sa pet dugova ovladavao učenjima raznih duhovnih učitelja, upražnjavao najstrožiji asketizam, lišavao se hrane. Međutim, shvatio je da se do prosvetljenja ne dolazi nikakvim ekstremnim ponašanjem. Putujući dalje stigao je u Bod Gaju gde je njegovu pažnju privuklo jedno drvo (indijska smokva, ficus religiosa). Seo je ispod tog drveta, licem okrenut ka istoku, i meditirao 49 dana. Poslednjeg dana doživeo je duhovno buđenje. Prosvetljenje, koje budisti nazivaju nirvanom. Kada je doživeo prosvetljenje tj. buđenje (nirvanu), Gautama je postao poznat kao Buda (Probuđeni). Petorici ranijih drugova održao je čuvenu propoved i oni su postali njegovi prvi učenici (arhati), a njima se nakon nekoliko dana pridružila skupna od šezdesetero ljudi. Time je osnovano jezgro budističkih redovnika. Osam meseci u godini putovali bi od mesta do mesta propovedajući, a za vreme kišnog perioda od četiri meseca, živeli bi u bambusovim kolibama u velikim parkovima koje su im poklonili bogati sledbenici - što predstavlja osnovu za velike samostane kasnijeg razdoblja. Pored ovog imena, dobio je i titulu Šakjamuni (prorok/mudrac Šakja plemena kome je pripadao rođenjem). Buda Šakjamuni putovao je Indijom preko 50 godina i prenosio svoje učenje ili „zakon“ (dharmu) svima koji su hteli da čuju – od kraljeva do najvećih siromaha. Stekao je mnoge sledbenike i učenike, od kojih mu je najprivrženiji bio Ananda koji je često prikazan kako sedi pored svog učitelja. Buda Šakjamuni umro je najverovatnije u osamdeset prvoj godini. Smrću je doživeo konačno oslobođanje, parinirvanu. Legende kažu da je pozvao svoje najvernije učenike i rekao im da će napustiti ovaj svet, ali je odbio da im kaže šta se događa posle parinirvane jer je to izvan ljudske sposobnosti spoznaje i mogućnosti izražavanja.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com